

Liito-oravien papanat kertyvät elinpiirin puiden juurille, useimmiten etenkin kuusien ja haapojen tyvellä on paljon papanoita.

LIFE-hankkeen vuosittaisseuranta 2019–2022

Kuopion Pirttiniemessä ja Jynkänvuorella

Kalle Ruokolainen, kaupunkisuunnittelupalvelut

KUOPIO

LIFE-hankkeen vuosittaisseuranta 2019–2022 Kuopion Pirttiniemessä ja Jynkänvuorella

Kalle Ruokolainen, kaupunkisuunnittelupalvelut

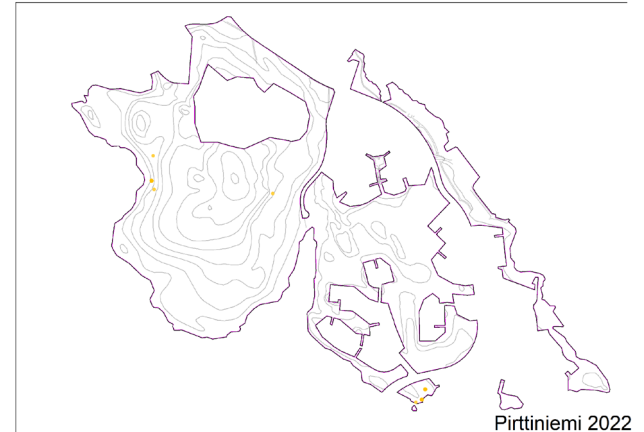
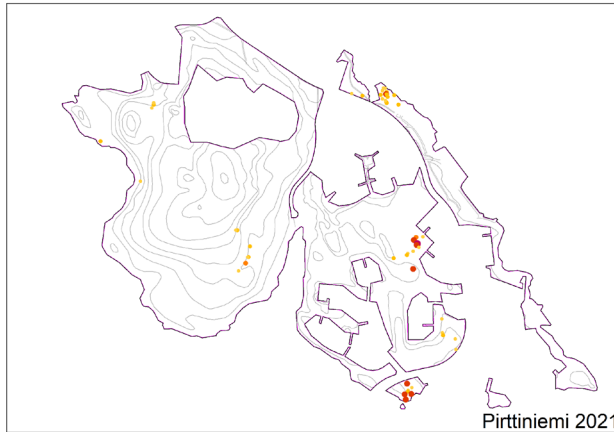
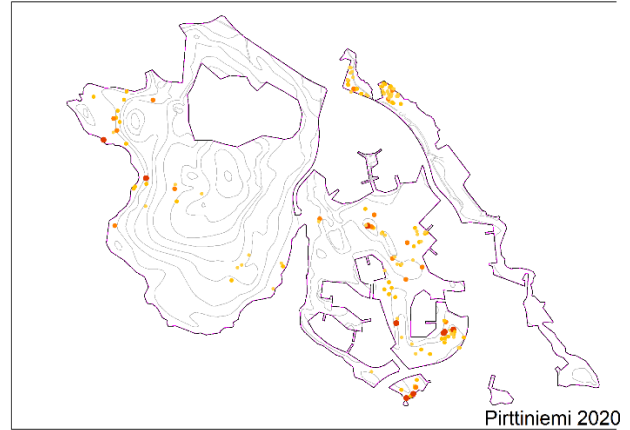
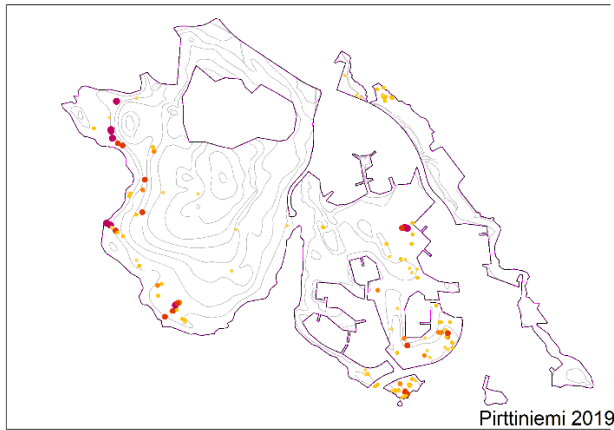
Liito-orava LIFE -hankkeen hoitokohteiden ja aiemmin asemakaavoitettujen alueiden liito-oravaseuranta tehtiin Kuopiossa vuosina 2019 ja 2020. Asemakaavakohteiden seurannasta on kirjoitettu erillinen raportti. Hoitokohteiden, Pirttiniemi ja Jynkänvuori, seuranta jatkettiin myös vuosina 2021 ja 2022 ns. vuosittaisseurantana. Tätä on ollut tarkoitus jatkaa ainakin LIFE-hankkeen loppuun vuoteen 2025 asti.

Pirttiniemen alue (112 ha) kattaa pääosin rakentamattoman länsiosan sekä rakennetun itäosan osin pirstaleiset asutuksen välimetsiköt. Pirttiniemen metsät ovat osin luonnontilaisen kaltaisia kuusimetsiä, joissa on sekapuuuna mm. haapaa. Siellä on kuitenkin myös mäntyvaltaisia osia sekä osia, joissa on käsiteltyjä metsiä. Jynkänvuori (120 ha) on kauttaaltaan melko yhtenäinen metsäalue, jolla on ikääntynyttä, osin sekapuustoista havumetsää sekä aiemmin käsiteltyjä ulkoilumetsiä. Hankkeen aikana molemmissa on tehty pienimuotoista hakkuita ja puidenpoistoa, joiden on ajateltu sopivan myös liito-oravien vaatimuksiin elinpiirien olosuhteista. Hakkuut tehtiin syksyllä 2020.

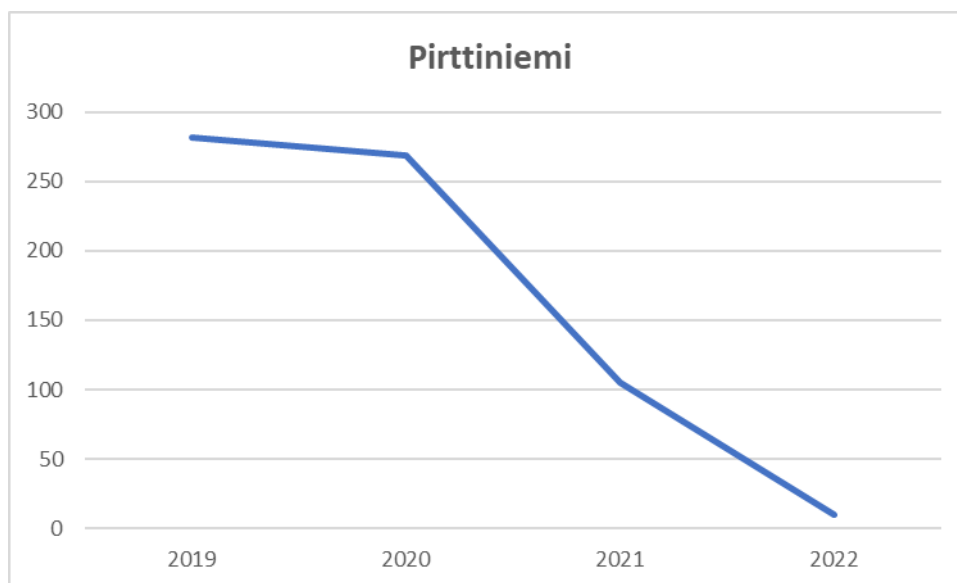
Kartoituksia ovat tehneet Latvasilmu osk, Luontoselvitys Metsänen, Lumotron Oy sekä Ahlman Group ja pieneltä osin allekirjoittanut. Seuranta-aineistossa on tiedot kaikkiaan 334 papanapuusta Pirttiniemestä ja 259 papanapuusta Jynkänvuorelta. Kummaltakin kohteelta olen laskenut aineistosta vuosittaisen **papanaindeksin**, jossa puut on jaettu viiteen papanaluokkaan seuraavasti: 1–10 papanaa (luokka 1), 11–50 (2), 51–100 (3), 101–500 (4) ja yli 500 papanaa (luokka 5). Kunkin alueen eri luokkien papanapuiden määrä on kerrottu luokan lukuarvolla (1...5) lähtötilanteessa ja lopputilanteessa. Papanaindeksi on siis kehitetty nopeasti seuranta varten, koska mitään muutakaan korvaavaa indeksiä tai vertailutapaa ei ole ollut kirjoittajan tiedossa.

Pirttiniemi

Pirttiniemessä on ollut perinteisesti melko vahva liito-orava-asutus. Kanta pysyi vahvana kevään 2019–20, mutta alkoi nopeasti pudota 2021 ja melkein katosi sitä seuraavana talvena. Papanaindeksi putosi ensin 37 %:iin ja oli keväällä 2022 enää 4 %:a kevään 2019 arvosta. Kartoilla erottuu papanapuiden määrän väheneminen ensin alueen länsiosassa ja vuotta myöhemmin myös itäosassa.

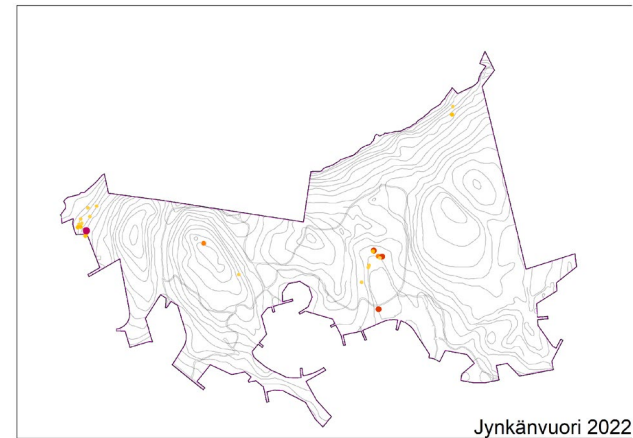
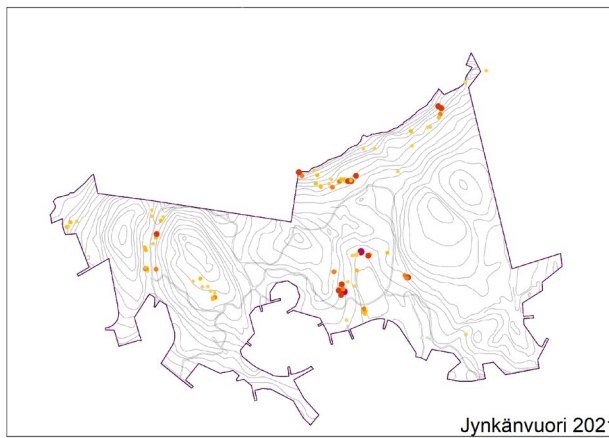
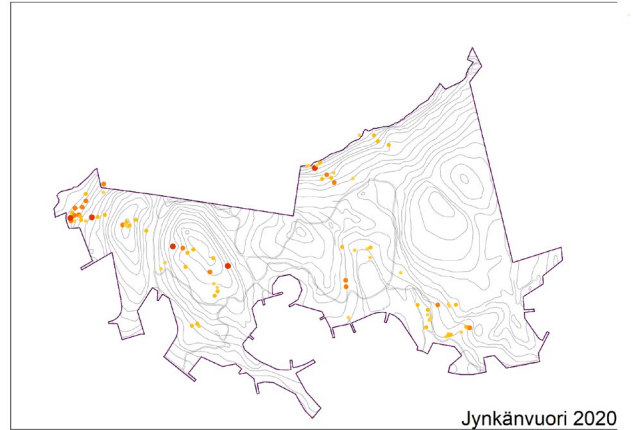
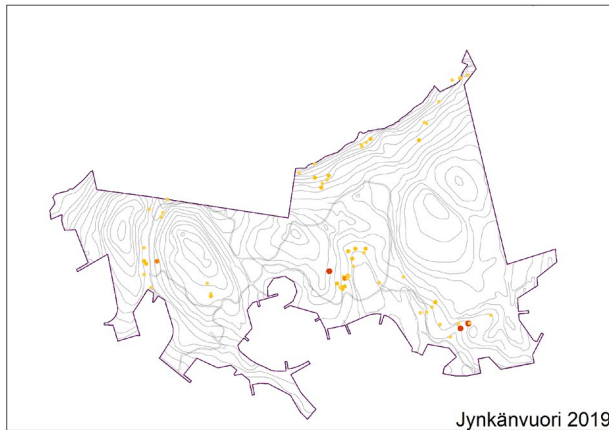

Vuosien 2019–2022 papanahavainnot Pirttiniemessä (yllä). Mitä suurempi ja punaisempi pallukka, sitä enemmän puulla on ollut papanoita. Graafissa papanaindeksin muutos vuosina 2019–2022 (alla).

Jynkänvuori

Jynkänvuoren-Jynkänmäen alueella liito-orava-asutus on painottunut viime vuosina enemmän Jynkänvuoren puolelle, eli alueen länsi- ja keskiosiin kuin Jynkänmäelle. Kanta pysyi vahvana keväät 2019–21, mutta väheni nopeasti talvella 2021/22. Papanaindeksi putosi alle neljännekseen yhdessä vuodessa.

Vuosien 2019–2022 papanahavainnot Jynkänvuorella (yllä). Mitä suurempi ja punaisempi pallukka, sitä enemmän puulla on ollut papanoita. Graafissa papanaindeksin muutos vuosina 2019–2022 (alla).

